

..... ΙΛΜΑΡ, Ο ΑΡΧΗΓΟΣ

ΠΟ ΤΑ χαράματα κίολας, καθώς είχαν συμφωνήσει, άοζιαν να μαζευτούν σ' έναν κιάπο, τρεις ώρες έξω απ' τή Μαδοίτη. Τριάζοιοι Τσιγγάνοι έπρεπε να μαζευτούν εκείπέρα, γιά να βγάλουν τόν νέο άρχηγό τους, πού θά τους άδηγούσε στις άλιτιζες περιπλανήσεις τους...

Ο ήλιος πρόβαλε τέλος πάνω απ' τό βουνό και φώτισε τόν πολυθρόνο και παρδαλό τσιγγάνικο σενάφι. Τότε οι Τσιγγάνοι μετρήθηκαν. Πέντε μονάχα λείπανε, μά δέν μπορούσαν πιά νά τους περιμένουν, κ' άρχισαν νά συζητούν.

—Ποιός θάναί ό άρχηγός μας ; Ποιός θάναί ; Ρωτούσαν ό ένας τόν άλλον σιγά, ψηφισιά.

Κι' όλοι τήν ίδια απάντησι δίνανε :

—'Ο Ίλιάρ !.. Ποιός άλλος ;

'Ο Ίλιάρ, τó χαμάρι τής φυλής, ήταν ένας λεβέντης ως εικοσιπέντε τó πολύ χρονών. Ήταν ψηλός, με άγέροχο βλέμμα και δυνατό χορμί.

Όλοι τόν δέχτηκαν γιά άρχηγό τους και τόν ζητωκραυγάζανε.

Τότε ξεκίνησ άνεθηκε πάνω σέ μιá πέτρα και τούς ειπε :

—Βλαστάρια τής μπρούτζινης ράτσας, εκάνατε πολú καλά πού μ' έδιάλεξάτε άρχηγό και άδηγό σας. Ό πατέρας μου, δέκα χρόνια έκανε άρχηγός τών πατεράδων σας κι' όλα τά μυστικά μονοπάτια ποίησε μου τώμαθε και μένα. Μοιθάωτε άζόγια τά τερτίπια τής πίστσας και τίς μπαμπεισιές τών έθλών τής φυλής μας. Νάχετε τó λοιπόν εμπιστοσύνη σέ μένα. Έγώ νά τó ξέρετε, τή ζωή μου, τή καρδιά μου, τήν ψυχή μου, όλα γιά σας είν' έτοιμος νά τά θυσιάσω. Μονάχα ένα πράγμα θέλω από σας : Τηρή ύποταγή στη θέλησί μου. Καταλάβατε ; Ή πού μικρή παραγωγή θά πληρώνεται με θάνατο !.. Έτοιμαστήτε τώρα νά ξεκινήσουμε.

Δέν είχε τελειώσει τά λόγια αυτά ό Ίλιάρ, και φάνηκαν οι πέντε Τσιγγάνοι πούλειπαν.

Ήσαν δυό γοργές, ένας γέρος και δυό νέες όμορφες, πούμοιαζαν άδελφές.

Χαιρέτησαν με σεβασμό τόν άρχηγό τους και δικαιολογήθηκαν γιά τήν άργοσύνη τους. Ξεκίνησ ζύτταξε μ' έκκλησι και θαυμασμό μιá απ' τίς δυό άδελφές, τήν πού μικρή και πού όμορφη. Ποτέ δέν φανταζότανε πώς ύπήρχε μέσα στη φυλή του μιá τέτοια σπάνια καλλονή. Τά μάτια της πετούσαν φλόγες έρωτος. Τά χείλη τής ήσαν μεστά γιά λαχταρισιά, σάν τους μελιτοάλαχτους καρπούς, και τά δόντια της πού λευκά κι' απ' τó χαλάζι. Και τó χορμί τής — ώ ! αυτό τó μελωδό φειδίσιό της χορμί, πού ύποσχόταν άπολαύσεις άτελείωτες !.. Μύθθα ήταν τ' όνομά της, μά οι Ατσιγγάνοι πάντα τή λέγανε : «Ή πεντάμορφη Μύθθα».

—Είμαι ό άρχηγός !.. Τό ξέρετε ; Τής ειπε ό Ίλιάρ, σέ κάποια στιγμή πού οι άλλοι έτοιμαζόντουσαν γιά τήν άναχώρησι.

—Τό ξέρω, άρχηγέ, απάντησε έκείνη.

—Και ξέρετε ότι μου φείλεις άπόλη ύποταγή ;

—Περιμένο τή διαταγή σου, άρχηγέ.

—Σ' αγαπώ ! τής ειπε ό Ίλιάρ, χαμηλώνοντας τόν τόνο τής φωνής του.

—Έγώ αγαπώ άλλον, άρχηγέ, τού απάντησε ή Μύθθα σταθερά.

Ό Ίλιάρ τινάχτηκε σύγχομος, σάν νά τόν δάγασε φείδι.

—Όταν όμως σ' αγαπώ εγώ, τής ειπε, είσαι ύπογεωμένη νά μου χαρίσης και σέ τήν αγάπη σου.

—Αυτό πού μου ζητάς είν' άδύνατο, άρχηγέ.

—Ή καρδιά σου μου άνίκει !

—Μονάχα ή ζωή μου σου άνίκει !

Ό Ίλιάρ δάγκωσε τά χείλη του. Τó μάτι του έγινε κακό... Ξέπειτα γύρισε στους ύπάρχοντες του.

—Δέν θά ξεκινήσουμε άζόγια, φώναξε.

Και με σταθερό βήμα, χωρίς νά δώσει προσοχή στην έκκλησι τών Τσιγγάνων, προχώρησε κι' έμπηξε στη σπηνη του.

Έκει άφησε τή θύελλα τής όργης του νά ξεσπάσει. Μιά άγρια εκδίχηση σχεδιάζε, μιá σκληρή εκδίχηση, εναντίον έκείνου πού αγαπούσε ή Μύθθα.

Κάλεσε τόν ύλασπιστή του μέσα στο τσαντήρι και τού ζήτησε πληρωσιές.

—Ή Μύθθα αγαπάει τόν Θόρο, τού απάντησε έκείνος.

—Τόν Θόρο ! Τόν άδερφό τού Νοζόμ, τού φτεροπόδαρου, πού έρχεται πρώτος στο τρέξιμο ;

—Ναι. Κι' ό Νοζόμ αγαπάει χρόνια τώρα τήν άδελφή τής Μύθθας, τή Νάντια.

—Δέν τ'όξερα... Φώναξε τó Νοζόμ νάρθη μέσα και μείνε εσύ έξω.

Έτσι κι' έγινε.

Μά κανέναν δέν έμαθε τί έπταν μεταξύ τους ό Ίλιάρ κι' ό Νοζόμ. Όταν όμως βγήκαν έξω, τά πρόσωπά τους λάμπανε από χαρά :

Ό άρχηγός φώναξε τότε :

—Σήμερα αρροθωνιάζεται ό Νοζόμ με τή Νάντια, τήν όμορφη άδελφή τής πού όμορφης Μύθθας.

Όλοι χαίριζανε γι' αυτό τó γάμο. Μά πού πολú χαίριζαν ό Θόρο κι' ή Μύθθα, με τήν οξέψη πώς γρήγορα θά γινότανε κι' ό δικός τους γάμος.

Τ' αρροθωνιάσματα τελείωσαν στη στιγμή. Έπρόκειτο τώρα νά γίνη κι' ό γάμος. Οι Τσιγγάνοι περιέμεναν τόν άρχηγό τους, γιά ν' άοζιση τó στεφάνομα.

Άζαφνα ό γέρο - τελάλης τών Τσιγγάνων, με τή βροντερή φωνή, σημάθηκε απάνω και φώναξε μ' ένα χονιό στό στόμα :

—Βλαστάρια τής μπρούτζινης ράτσας, προσοχή !.. Ό άρχηγός Ίλιάρ βγάει διαταγή και νόμο νά μην μπορούν δυό άδελφοί νά πάρουνε γυναίκες δυό άδελφές.

Στά λόγια αυτά ό δυστυχής ό Θόρο έννοιωσε τήν καρδιά του νά διαγζάεται. Με τόν νόμο αυτό δέν θά μπορούσε πιά νά παντρευτή τήν πολυκαμμένη του, τήν πεντάμορφη τή Μύθθα. Μά γιατί έβγαλε αυτό τó νόμο ό Ίλιάρ ; Γιατί ;... Έπαιξε τά δόντια του με λύσσα κι' άποτραδίχηκε, γιά νά σκεφθή τί θάπρεπε νά κάνει... Νά παρακούση τόν άρχηγό του ; Δυστυχία του !.. Θά πέθανε μά άφριχότερα βασανιστήγια ! Νά φύγη με τή Μύθθα ; Θά παντύναν κάποτε, και τότε άλλοιούνο τους και τών δυό ! Νά σκοτώση τή Νάντια, τήν άδελφή τής Μύθθας ;

Άλλά ή Μύθθα, πού αγαπούσε τόσο τήν άδελφούλα της, θά τόν μισούσε, δίχως άλλο, κι' έτσι τού κάκου θά γινόταν δολοφόνος, τού κάκου θά ήρίστατο τή σκληρή τιμωρία τών δολοφόνων... Τι έπρεπε λοιπόν νά κάνει ;... Κόντευε νά τρελλαθή απ' τήν απελπισία του. Ό νοός του ήταν άνταρκασιμένος. Ψωτίσω ύπήρχε και μιá άλλη διεξόδοσ... Μιά καιρόν... Τό σκέφτηκε, άλλα ένα ορίγος έκανε τó σωμα του ν' ανατριχιάσει. Τά μάτια του είχαν αγριέψει σάν μάτια τρελλού... Κι' όμως, αυτό μονάμη τó μέσον τού άτόμενε... Δέν ύπήρχε άλλη λύσις. Και τó άποφάσισε !.. Τό άποφάσισε γιά τó χατήρι τής καλής του, γιά νά τήν παντρευτή χωρίς εμπόδιο πιά.

Ή νύφη στεκότανε τώρα χαρούμενη άνάμεσα στους Ατσιγγάνους, ένθό ό Νοζόμ, ό γαμπρός, έκανε, κατá τά έθμα, διάφορα άρροθατικά παιχνίδια πάνω στο όμοιο άλογο του. Και τώρα δέν έμεινε παρό τó τελευταίο γύμνασμα, ύστερα από τó όποιο θά γινόταν τó στεφάνομα. Ό γαμπρός έπρεπε ν' άποραχυνθή πολú, πίσω απ' τó άδεντρο μερός, κι' άποκει, καλπάζοντας με τ' άλογο του, νά περάσει κοντά άπό τή νύφη, πού θά στεκόταν πάνω σ' ένα βάθρο, και νά τής πάρη τó πέταλο από τó κεφάλι.

Τραβήξε λοιπόν ό Νοζόμ καβάλλα γιά τó μέρος, απ' όπου θάπρεπε νά ξεγαγίρησι καλπάζοντας. Ή άποστεισι ήταν άρετά μεγάλη κι' οι θάμνοι άρετά πυκνοί γιά ψηλσί, ώστε νά χάνεται ό καβάλλάρης απ' τά μάτια τών Τσιγγάνων.

Σάν έφτασε εκεί ό Νοζόμ, έτοιμάστηκε νά ξεαναγίρησι, καλπάζοντας σάν τó σίφωνα.

Μά ξαφνικά, πριν προφτάση νά σπυρνωιάση τó άλογο του, ένα χέρι τοίπισε τά χαλινάρια κι' ένα στίλετο χώθηκε βαθιά στα πλευρά του.

Όστόσο ό Νοζόμ δέν έπρεσε κάτο νερούς. Σπυρνωίζοντας τó άλογο του, κατόρθωσε νά φτάση ως τήν κατασκήνωσι τών Τσιγγάνων και νά σταματήσει πλάι στη νύφη, πνιγμένος στο αίμα του.

Τήν ίδια όμως στιγμή τόν άφησαν κι' ή τελευταίες του δυνάμεις και σωριάστηκε βαρής στο χόμα.

—Συγχωρέσε τον, Θεέ μου, άπως κι' εγώ τόν συγχωρώ !.. μοιρομούσε μέσ' στο ψυχορράγιό του.

Οι Τσιγγάνοι, πού τρέξανε και τόν περιεγκλώσανε, είδανε τή μαχαίρα και καταλάβανε πώς είχε δολοφονηθεί... Άλλά καθε έκκληση πέπει νά τιμωρήται, άλλιώτικα ή εύθύνη λφπει όλόκληρη στον άρχηγό.

—Τί τού πρέπει τού δολοφόνου ; Ρώτησε ψυχρά ό Ίλιάρ τούς Τσιγγάνους.

—Ή φωτιά ! απάντησαν πολλές φωνές.

—Κυττάξτε άν λείπει κανείς, γιατί δέν πιστεύω νά τόν χτύπησε ξένος. Μονάχα ό Θόρο έλειπε.

—Βοήτε άμέσως τó Θόρο ! Διάταξε ό άρχηγός, με μιá σατανική λάμψη στό μάτι. Και σωριάστε άμέσως τά ξύλα γιά τή φωτιά.

Βρήκαν τó Θόρο νά τρελλίχη σάν μεθυσμένος, με τά μάτια έξαγοιούμένα, τρελλά. Τά ρούχα του ήσαν ματωμένα.

—Καταδικάζεται νά και ζωντανός ! φώναξε ό Ίλιάρ.

Οι Τσιγγάνοι τόν άνεδάσανε δεμμένον απάνω στα ξύλα και περιέμεναν τή δεύτερη διαταγή ν' άνάψουν τή φωτιά.

Ό Ίλιάρ ζύγωσε τότε τή Μύθθα και τής ειπε σιγά :

—Αυτός σκότωσε τόν άδελφό του γιά χάρι σου. Κάμε κι' εσύ γι' αυτόν μιá μικρή θυσία...

—Πώς μπορώ νά τόν σώσω ;

—Αν γίνης γυναίκα μου, τού χαρίζω τή ζωή...

Ή Μύθθα δέν μίλοισε. Είχε κατεδασμένο τó κεφάλι, τά μάτια κλειστά, τά χέρια σφιχτά μπροδμενά.

—Θά γίνης κυρά μου και βασιλισσά μου και συγχρόνως θά δώσης τή

ΑΠΟ ΤΙΣ ΟΜΙΧΕΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΣΤΑ ΦΩΤΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΑΡΛΩ

(Άρθρο ενός παλαιού συντρόφου και φίλου του)

Ο Σαρλώ όπως εινε σήμερα

Τά χέρια που έστειλαν τους τελευταίους χαρτσιούς, τα μαμήμια που κοινοτύουσαν στον άερα, τά μάτια που δάκρυον στην προκειμεία, έσθδαν σιγά - σιγά πίσω μας. Καί καθώς ή όρχηστρα του βατοριού άρχισε να παυνίξη ένα συναρπαστικό σκολό, έγκριστα προς τών μελαγχολικό σύντροφό μου, ένα νέο, σοβαρά ντυμένο, που όνειροπόλσσε με τά μάτια χαρφιμένα στις άκτες της Άγγλίας, καί τού ειπα :

—Ουπόν, Τσάρλι, να που φεύγομε !
—Ο Τσάρλι Τσάπλιν χαμογέλασε καί μ' έπιασε άπ' τού μπράτσο.
—Νά, Μπέοτ, άπάντησε, με την ήρεμη καί γλυκειά φωνή του, φεύγομε ! Δέν καταλαβαίνε κανείς πόσο άγαπάει τη γημά - Άγγλία, παρά μόνον όταν φεύγη μικρού της ...
—Σιγά - σιγά ή γέφυρα άρχισε να συγκλονίζεται άπ' τού μονότονο πάμω της μηχανής καί στή σιγαλιά τού δειλινού άνοργότανε ό φλοιστός, που έκανε ή πλώρη, σβίζοντας τά ζήματα.
—Έξ ένστίτω ό Τσάρλι καί έγώ γυρισίμα καί έντυτάξίμα προς δυοιάς, προς τών άτέραντο θαλάσσιο δρόμο, που ξανοιγότανε μεγάλειόδης μπροστά μας, γεμάτος ύποσχέσεις καί μυστήρια.

Όπτε ποτέ περνούσε άπ' τού μαλό τότε όπτι άπό τούς δεκαπέντε συντόφους, που άποτελούσαμε τού θίασο τών «Μούιγν - Μπίοντ», ό λεπτός καί εύσάφητος εκείνος νέος, που τόσο άγαπούσε ό κόσμος, θά γινότανε σε λίγα χρόνια μέσα ό ένδοξότερος άνθρωπος τού κόσμου. Με τού πάθος που είχε για τού θέατρο, με τούς χαριτωμένους τρόπους του, με την κομική του μεγαλοψία καί τη μεγάλη του άφέλεια καί απλότητα, έλπίζαμε πως θ' άνέβαινε ψηλά, πολύ ψηλά. Μά όσο καί νάνα, ή έπιτυχία του ξεπέρασε όλες μας τις προβλέψεις.

Εγοάρησαν πολλές ιστορίες τού Τσάπλιν. Είνε ό άνθρωπος που έχει περιγραφή περισσότερο από κάθε άλλον στον κόσμο, ό άνθρωπος που έχει δώσει τις περισσότερες συνεντεύξεις. Μά ύσως μένει άκόμα κάποια θέσι για ένα γέλιο, που θυμάται τόν Σαρλώ άπό τόν χαρό που ήταν ό καλύτερός του σύντροφος καί φίλος, άπό τόν χαρό που ό κινηματογράφος ήταν άκόμα καί παράξενη εφεύρεσι, σχεδόν άχρησιμοποίητη. Τό Κόλλινγτον μόλις διακηρύσσεται τότε στο χάρτη τών Ήνωμένων Πολιτειών. Ήμαστέ στο έτος 1910. Ό περίφημος θίασος τού Φρέντ Κάρονο είχαν επιβιβασθεί στο ύπεροκεάνειο που άνέφερα, για να επισκεφθί

Ο Σαρλώ πρό είκοσι έτών, όταν έπαιζε με τόν θίασο τού Φρέντ Κάρονο.

ζωή σ' αυτόν τόν δυστυχισμένο, άν τόν λυτάσαι, ξανακοινοποιήσε ό Ήλιός.
—Άς γίνη έτσι, ειπε άργά ή Μύρθα, χωρίς να σηκώσει τού κεφάλι της.
—Ο Ήλιός τότε φώναξε :
—Κατεβάστε τόν κατάδιδο καί άφήστε τον ελεύθερο.
Καί κατόπιν έπρόσθεσε με μεγαλοτόπεια :
—Σήμερα ό άρχηγός σας ό Ήλιός παντρεύεται την πεντάμορφη Μύρθα καί δίνει χάρι στο δολοφόνο !...

Από μέρες περνούσαν. Η Μύρθα ήταν παιά γυναίκα τού άρχηγού τών βασιλείων τών Τοιγγάνων. Έλαμπε σαν την άνοιξη μέσα στα μεταξωτά φορεσιά της καί στα μαλακταμένα της στολίδια.
—Ο όορο την άπάντησε ένα δειλινό καί με μικρό χαμόγελο της ειπε :
—Παλλά μου άγάπη, ξεπλάστηρες καί ήθελες να γίνης βασίλισσα καί τ' αυτό μ' έσοικες. Δέν είν' έτσι, Μύρθα ;
—Εκείνη γύρισε περήφανα στους Τοιγγάνους που την ακολουθούσαν καί ειπε :
—Δέν βλέπετε ; Ό άνθρωπος αυτός είναι τρολλός ! Διώξε τον !...
—Ο όόρος την ζήτησε τότε με τά μάτια γυρολιμένα, με τού πρόσποπο φουχιά άλλοιωμένο. Έπειτα έμτηξε ένα σαρκαστικό γέλιο, σαν ούρλιασμα τρολλού, καί τώβανε στα πόδια, άνάμεσα στο πλανό δάσος.
Κανείς παιά δέν τόν ξανάειδε, κανένας δέν ξανάκονσε γι' αυτόν.

πρώτη φορά την Άμερική.
Είμαστε δεκαπέντε όλοι - όλοι. Μαζέ μας βρισκότανε καί ό Στάν Λοφελ, που έγινε επίσης ένας άπό τούς μεγαλειότερους κομμικούς τού κόσμου. Πιό άγαπημένος θίασος δέν μπορούσε να γίνη. Άποτελούσαμε σχεδόν μιá οικογένεια. Μεταξύ μας έπιρατούσε ένα πνεύμα αλληλεγγύης καί συναδελφικής αγάτης, που τίποτε δέν μπορούσε να την διαταράξει. Έλειπε έντελώς άπό την παρέα μας ή επαγγελματική ζήλεια, γιατί συνήθισαμε ν' άγαπούμαστε σαν άδελφια, στο δύσκολο σχολείο τών περιοδειών μας στις επαρχίες.
Έγώ τότε ήμουν ό σκηνογράφος τού θίασου, αλλά έπαιζα καί όλος τους άντιρικούς ρόλους, εκτός άπ' τού ρόλο τού «μειθυμένου νεύριου», που ήταν άποκλειστική ειδικότης τού Τσάρλι.

Τόν Τσάρλι τόν έφερε για πρώτη φορά στο θιασάκι μας ό Φρέντ Κάρονο, ό αδελφός τού Σίντνεϋ. Ό Σίντνεϋ έπαιζε τότε σε μιá κομωδία τού Κάρονο, που είχε τόν τίτλο «Υδρας». Μιά μέρα λοιπόν ήρθε καί τού ειπε :

—Κυβερνήτα (έτσι λέγαμε τότε τόν διεθυντή μας Φρέντ Κάρονο), μήπως έχετε κανένα μικρό ρόλο για τού άδελφάκι μου, τόν Τσάρλι ; Μπορώ να σας βεβαιώσω πως είνε πιο καλός άπό μένα, άν καί είνε ένα μικύριζο άκόμα. Παίζει τώρα με τά «Όχτώ άγόρια τού Λαρχασιό». Αλλά τά άγόρια άποτελούσαν ένα θίασο χορευτών καί ένας άπό τούς καλύτερους ήταν καί ό Τσάρλι.
—Φέγ' τον να τόν δω πρώτα ! άπάντησε ό Κυβερνήτης στο Σίντνεϋ.
Την άλλη μέρα ό Τσάρλι προσελήθη στο θίασο. Τού έδωσαν να παίξει τού ρόλο τού «λαίμαργου - μετρηθ'» ν' έταίονε τών...λογιχηκό μισθό τών τριών λιρών την εβδομάδα. Τό ποσόν αυτό τότε τόν είχε ξετρολλάνει. Όπόσο, τά μεγάλα πλατεία πατούσια καί τού έξωφωρενικό βάδισμα τού Σαρλώ δέν είνε έφευρεσι τού Τσάπλιν. Τά ελάνοιρισε κατά πρώτον ένας καλός κομωχός, ό Γουόλτερ Γκρόβς, καί ό Φρέντ Κάρονο τού εισηγάγε κατόπιν σε κάποιο νεύερο. Έστερα τά υφώθησε καί τ' άποθανάτισε ό Τσάπλιν.

Άπό την εποχή εκείνη γίναιτα τού διαμόνιο τού Τσάρλι. Πολλές φορές ό Φρέντ Κάρονο προσπαθούσε τού κάκον να εξήγηση στο θίασο κάποιο νέο σκέρτσσο, κάποια κανονόγια παντομίμα, που έφεύρισε. Κι' όταν τέλος έκανε την ύπομνηση του καί καθότον νευριασμένος καί μουσκεμα στον ιδρωτά, κάποια δειλή φωνή ενυθόριζε :
—Μού έπιτρέπετε, Κυβερνήτα, να δοκιμάσω καί έγώ ; Μού γίναιτα πως ξεκατάλαβα τί θέλετε να πητε...
Κι' ό νέος Τσάρλι έβγαίνε άπ' τη γραμμή καί με λίγες χειρονομίες, μ' ένα περπάτημα, με λίγο χορό, μ' ένα μουσασμό, μάζ εξήγησε τού σκέρτσσο τού Κάρονο, τόσο καλά, ώστε ξεσοπούσαμε άδελφια σε χειροροχημάτια.

Πολλές φορές ξεναινα στο ίδιο διαμόνιο με τόν Τσάρλι καί μαγευρίναμε τού βραδινό καί μας σ' ένα χαμινέτο τού πετρελίου. Πολλές βραδιές πάλι τις περνούσαμε τοιχορρίζοντας κάποιο άπό τις ελαφρές κομωχίες τών επαρχιακών ξενοδοχείων !
—Ο Τσάρλι δέν άγατούσε τούς Ξένους. Πολλοί τόν έχαρακτηρίσαν για σόμλι. Η αλήθεια είνε πως έχει έξωφρετική εύαισθησία. Είνε δειλός καί κοβέτατα πίσω άπό μιá μάρσα ψυχρότητος, για να προφυλαχθί άπό τη ζυδαίτητα.
Με μάζ, τούς καθημερινούς του συντόφους, δέν φερνάνον πάντα τού ίδιο. Πότε χαρούμενος, πότε μελαγχολικός, περνούσε τις ώρες τις άναπαύσεως του διαβάζοντας καί εναναλαμβάνοντας τού ρόλο του, ήρεμος καί σωπτικός, καί ύστερα ξεσοπύσε σε μιá εδύμια μεταδοτική, που διεσοκέδαζε όλες τις στενοχώριες μας.

Τέτοιος ήταν ό Τσάρλι τού 1910, καλός σύντροφος, άγαπητός σ' όλο τού μικρό μας θίασο.
—Έπαιζε τού ρόλο τού μεθυμένου τόσο φυσικά, ώστε τού κοινό τόν έπαυγε πάντα στα σοβαρά. Καθότανε σ' ένα θεορείο τού προσκήνιο, ντυμένος άνωγα, με έπίσημο ένδυμα έσπερίδος. Άξαφνα ό κόσμος τόν έβλεπε να χειροροχητή δυνατά χωρίς λόγο, ύστερα σηκωνόταν τρολλίζοντας μέσα στο θεορείο καί έβγαζε λόγο προς τούς θεατές, άπατώντας τόν χειροροχητήσουν. Κατόπιν έπερτε άπό τού θεορείο πάνω στή σκηνή, θυμωμένος, οι ήθοποιοί τόν έσηκωναν καί τόν άνέβάζαν στη θέσι του, με όλο λίγο αυτός ξανάπερτε...
—Σιωπή !
—Βγάλε τον έξω !...
Άζονόγνυσαν θυμωμένες φωνές άπό την πλατεία. Άλλοι τόν έβορίζαν καί άλλοι διαμαρτυρόντουσαν δυνατά, γιατί διέκοπτε την παράσταση, όσπου ξεκατάλαβαν στο τέλος πως καί ό Σαρλώ παρσάστιαί έκανε καί τότε έσοκάζαν στα γέλια καί τόν χειροροχοτούσαν με μανία !...
ΜΠΕΡΤ ΓΟΥ-ΙΛΙΑΜ